

ПЕРЕДБАЧЕНИЙ ФІНАЛ

Суржик у мові ведучого та відповідні манери — це ще пізвіди. А от його маніпуляція мікрофонами, що не дає можливості депутатам демократичного блоку зробити заяву, проте дозволяє апаратній більшості заблокувати будь-яке рішення. — Біда. Як це робиться, покажемо на прикладі засідання Верховної Ради у четвер, 31 травня. Мета: зірвати обговорення кандидатур на посаду Голови ВР. Нагадаємо, що згідно з регламентом було виділено для цього 9 годин, тобто два дні. Головуючий депутат Плющ, порушуючи умови регламенту, надає слово для заяви поза темою /бо ж робив її Єльченко/. Відразу біля мікрофону стали збиратися "свої" депутати. Головуючий дає їм слово і... дунуть рішучі вимоги "надаати слово представникам області" і закінчити обговорення до перерви. Інша "бригада" депутатів сторонніми балачками відволікає увагу від самого факту незаконності такої акції. Того разу "апаратну процедуру" було зірвано: за два дні Україна почула багато цікавого.

Набувши досвіду у нехтуванні парламентом Плющ 4 червня о 10:00 різко "взяв кермо на себе". Оголосивши про початок виборів Голови Президії Верховної Ради УРСР, без обговорення самої процедури виборів, він не надав слова представникам "демократичного блоку" для оголошення їх заяви.

В результаті 76 депутатів відмовилися взяти участь у голосуванні.

О 13:45 Демократичний блок робить другу спробу оголосити свою заяву. Однак цього разу мікрофони були відключені. Через 5 хвилин Плющ хоче оголосити "результати" під скандування демократів "Змова! Змова!" Партблок "підтри-

мав" їх своїми голосами, скандуючи: "Результат! Результат!" Однак результату довелося чекати ще дві обідні години.

278 депутатів віддали свої голоси за першого секретаря ЦК КПУ В.Івашка. Двоє, Коцюба та Гудима, привітали переможця своїм виходом з лав КПРС відразу після оголошення результатів виборів. Останній віддав партквиток Володимиру Антоновичу прямо у залі засідань Верховної Ради.

Що робити демократії за таких умов? Існують три погляди щодо цього. І.Калинець: "Співпраця з партократією — зрада, це неможливо". С.Хмара: "Співпраця дискредитує опозицію". С.Головатий: "Увійти представникам опозиції до уряду — заперечити опозицію".

Інші точки зору мають І.Драч та Д.Павличко "Брати всі можливі посади в уряді".

Центр вважає: Куховський — "Коли Україна у кризі, не можна стояти осторонь та радити проваляти уряд. Треба співпрацювати, працювати — робити все для блага людей". Левко Лук'яненко: "Хіба ми змінилися, ставши депутатами? Взявши другий пост, наш представник не дасть закрити нам рота, зможе заблокувати диктатуру".

Нагадаємо, що за цих умов створення реального опозиційного тимчасового кабінету єдино вірна позиція.

Там треба готувати людей до праці у майбутньому уряді суверенної України. Сьогодні ж ніякої співпраці з корумпованою меншклатурою.

Ред.

Цей номер газети було затримано на один день.

Міні-інтерв'ю "Голосу" з депутатами ВР УРСР 04.06.90.

Запитання:
ВАШЕ СТАВЛЕННЯ ДО МАНІФЕСТУ
ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ УКРАЇНИ.

І/І.Валенія/демблок/: Не встиг прочитати.
2/Б.Лухов/генерал-полковник/: Прочитав з цікавістю, ставлюсь з розумінням до загальних ідей.
3/В.Толубко/генерал-майор/: Сам Манифест не читав. Попахує націо-налізмом.
4/Б.Марков/демблок/: Не читав.
5/В.Філенко/демблок/: Вважаю, що у партії /ДПУ/ немає соціальної бази.
6/Народний депутат СРСР С.Конев/: Помірковано, терпимо. Я поки що ні в яку партію не збираюсь.

ЧИТАЙТЕ У НОМЕРІ:

1. ПРОКУРОР І РЕКЕТИРИ. Стор. 6.
2. ІНСИНУАЦІЇ НА СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ. Стор. 3.
3. ЛЕНІН: «СТРОГО СЕКРЕТНО... КОПІЙ НЕ ЗНИМАТИ». Стор. 8.

Тепер про зміст. Мені здається, що Манифест УДП в запропонованому вигляді, замість бути націленим на майбутнє України і партії, яким вона бачить це майбутнє і як хоче будувати і завоювати, надто обернений у минуле і грузне у ньому. Чи варто повторювати те, від чого й без того, тоскно? Чи не важливіше показати, що нова партія, розуміючи усю скрутність, гостроту ситуації, вбачає реальну мету і реальні, практичні шляхи досягнення поставленої мети у всіх сферах громадського життя.

Ревізувати історію — немає сенсу, дістати з неї уроки — не-
/Закінчення на 2-й стор./

БЕЗПАРТІЙНИЙ ПОГЛЯД НА ПАРТІЙНИЙ МАНІФЕСТ

Багатопартійність учора — поняття чисто теоретичне, стає реальністю повсякденного життя. Здається, уже існує Селянська партія, та вона чи то у глибокому підпіллі, чи ігнорує тих, хто живе по селах, бо ознайомитися з її програмними документами важко, про її з'їзд не сповіщалося.

31 травня ц.р. "Літературна Україна" опублікувала Манифест Демократичної партії України. Спробу висловити перші враження безпартійного громадянина від цього документа.

Автори партійних документів —

живі конкретні люди, і пропозиції та критика потрібні, вважаю, не для проформи, а для реальної справи. Манифест ДПУ не має чіткої і логічної структури, необхідної нашому часові, перенасиченому інформацією; він задовгий, багатослівний та рихлий. Конкретної інформації про нову партію в ньому відносно небагато, й ту сховано у загальних фразах, отже, хтось може й не дочитати до потрібного місця, чи не помітити його з-поміж звично мітингових зворотів, що вже втратили первісну гостроту. Знаючи стиль багатьох з тих, хто підписав Манифест, шкодуєш, що вони його підписали, але не писали. Це щодо форми.

НЕУПЕРЕДЖЕНИЙ ВИСНОВОК

Відомо, що результати виборів до Рад всіх рівнів по залізничному району для "демократичного блоку" найгірші по Києву.

До Верховної Ради УРСР не пройшов жоден його представник, до міської Ради — двоє з 21. А в районну...

Втім, ось лише один епізод з її роботи, який, на мою думку, ставить всі крапки над "і".

Товариш М.Ілляшов, голова райвиконкому, знову претендує на цю посаду. Попереднє голосування показало, що блок "товаришів" становить приблизно 65 — 66 чоловік. "Демблок" і "незалежні", що приєднались до нього, протестуючи проти недемократичного відкрито-

го голосування при обранні голови виконкому та проти самої кандидатури Ілляшова бойкотують вибори. Таким чином, "товариші" трохи не дотягують до 2/3, необхідних для кворуму. Все вирішує один голос! І в цей же час голова Руху залізничного району М.Зарицький за день до того обраний заступником голови Райради/ теж стає "товаришем"! Його рука тягнеться вгору і ось результат: з 100 чоловік в голосуванні по одній кандидатурі взяло участь 67 чоловік. І всі "за"!

"Зри в корень!" — сказав би з цього приводу Козьма Прутков.

01.06.90 О.КОВАЛЕНКО,
депутат Залізничної райради.

В ЯПОНІЇ ВСІ ЯПОНЦІ

/Про назви партій/

Наука про власні назви — ономастика — виробила певні принципи і рекомендації, яких варто дотримуватись, щоб проєктовані назви були зрозумілими і не обтяжливими.

Отже, назва партії мусить нести якомога менше ідеологічного навантаження /у протилежність бажанню багатьох з конструкторів нових партій — втиснути в назву стислу програму партії/. Така назва може бути короткою, що теж дуже багато важить в її успіху серед населення. Наприклад, ніхто не зважав на заклики вступати до "російської соціал-демократичної робітничої партії", але всі звертали увагу на пропозиції "більшовиків". Зверніть увагу — обидві назви позначають один об'єкт, але перша є назва зі змістом, дуже довга і навіть у скороченню РСДРП непридатна до широкого вжитку, а друга є позначкою /по суті неправильною, бо більшовики весь час були у меншості, але для позначки це не має значення/.

Ще одне міркування проти надмірної ідеологізації назви — політична безпорадність "советского народу". Введіть ви у назву партії слово "християнська", як вас почнуть розпитувати, чи можуть бути членами партії люди, які не щоденді ходять до церкви; а інші будуть питати, де магометанська партія; а треті нічого не питатимуть, а вирішать самі для себе, що як вони до церкви не ходять, то нічого їм до такої партії потикатись.

Так само небезпечно вводити до назви партії /хоч як кортить/ слово "українська" в будь-якому варіанті, бо всі одразу вирішать, що ті, хто не вміє розмовляти по-українськи, не можуть бути її членами. Всі одразу так вирішать, і навіть розпитувати не будуть. Застарілою хворобою українського політичного життя є провінціалізм. Наприклад, у Росії утворилася партія соціалістів-революціонерів /ПСР/, а на Україні й собі починають партію на схожій платформі, але організації не залежну... і називають її Українською партією соціалістів-революціонерів /УПСР/. І такою назвою одразу прирікають себе на провінційність, бо зросійшена інтелігенція України міркує собі: "є справжня партія — ПСР, а є якась похідна від неї, чи то за-

лежна, чи то навпаки, незалежна — УПСР. Якщо вона залежна, то краще підемо у справжню партію, а якщо вона незалежна, то в чому причина? Чому вони так схоже звучать?" І кінець кінцем благає починання — проголосити політичне відродження українського народу — через нехтування законами ономастики йде на шкоду Україні.

Ніхто не зве впливову в Японії ліберально-демократичну партію "Японською ліберально-демократичною партією". Чомусь всі вважають самоочевидним, що в Японії усі партії — японські, а самі японці, усвідомлюючи себе незалежним народом, не квапляться підкреслювати національну означеність своєї партії, не боячись, що її сплутають з якоюсь іншою ліберально-демократичною партією іншої країни. Вводили національну або територіальну ознаку у назву партії можуть або інтернаціоналісти, які вважають ці партії національними чи територіальними філіями однієї справжньої партії — такого-то Інтернаціоналу, або провінціалісти, які заздалегідь визначили, що в їхній країні буде декілька партій зі схожими платформами, але різницею за національною чи територіальною ознакою.

Висновок з цих міркувань і рекомендація конструкторам нових партій така: назва мусить бути гранично короткою і гранично пустою. "Короткою" за наших умов означає — не більше як з двох слів; одне з них — "партія", бо ми не маємо таких слів як "торі" чи "більшовики", які позначають партію і тільки партію; друге слово повинно бути характеристичною ознакою, якомога пустою і беззмістовнішою. Наприклад, "Народна партія" /а хто не народ?/, "Партія труда" /а хто не працює?/, "Партія перебудови" /ніхто не знає, що таке "перебудова", і для наступного покоління це слово буде такою ж філологічною загадкою, як для нас "торі"/, "Партія оновлення, відродження, поступу і взагалі чого завгодно, що б мало позитивне конкретне значення" — це, на мій погляд, непогані назви. А от "Українська партія християн-хліборобів" чи "Екологічно-національно-демократична партія України", на мій погляд, приречені від народження. Тож проявимо розважливість, називаючи нові партії.

М.ЖАРКИХ.

/Початок на I-й стор./

обхідно. Тому не певний, що варто так настійно повторювати, що Україна — колонія, підкреслюючи і обігруючи саме принизливе становище України. Особливо, коли Україна справді має намір стати в один ряд з ведучими державами світу.

Не зовсім згодний з тими місцями Маніфесту, де йдеться про взаємини з Росією. Це — об'єктивна необхідність, обумовлена і геополітично, і історично. Не варто мірятися бідами між народами. Російський народ не менше, коли не більше, обідений історичною долею. Та сьогодні ми маємо справу з Росією близькою.

Розрив між штучно підігріваним постулатом про відвічне верховенство великого російського народу та його неприпустимо злидінням реальним становищем — ось дві напівкритичні маси, які здатні за допомогою вміло спрямованого каталізатора, яким можуть стати і "Пам'ять", і хай обгрунтовані докори інших народів, викликати некерувану ланцюгову реакцію махрового російського шовінізму у його найбільш небезпечному великодержавному імперському варіанті.

Непропорційно багато місця відведено з'ясуванню стосунків з КНР.

Варто б було сказати про те, якими бачить ДПУ роль, місце і шляхи розвитку теоретичної думки. Теза про те, що категорії "капіталізм", "соціалізм" застаріли, не розвивається, не конкретизується, а повисає у повітрі.

Варто було б уточнити, як мислиться майбутнє України: як унітарної держави чи федерації земель. Чи можливі національно-територіальні автономії у складі Української республіки? З Маніфесту ставлення до цього не видно.

Зовсім неясно з тексту співвідношення і взаємодія Демократичної і Республіканської партій. Тим більше, що схожість цілей і методів боротьби впадає у вічі. Д.Павличко вважає, що не виключено їх злиття у майбутньому. Та коли не видно розбіжностей, не очевидна і необхідність створення нової партії. Тим більш, що серед варіантів назв Республіканської партії була й назва "демократична".

Не досконала і економічна частина Маніфесту.

Тепер, коли очевидна повна неспроможність офіційної політекономії соціалізму та її лже-корифеїв, не можна упускати можливості продемонструвати усьому суспільству, на що здатні справді талановиті люди, яких не задумано безліччою номенклатурних бездарностей та ідеологічним пресом. Злам, а не реконструкція всієї системи економічних зв'язків, може спричинитися до повної анархії і розвалу економіки, коли замість спільних зусиль партнерів почнеться боротьба за власні вузькошкурницькі інтереси.

Як випливає з примітки, на основі цього Маніфесту буде створено конкретизовану програму діяльності ДПУ на найближчий історичний період. А на подальшу перспективу? Сподіваємось, він буде крашим, глибшим.

Г.СПЕКТОР.

БРЕХНЯ

У квітні на засіданні Ленінської райради м. Києва виступив депутат Радутний /проще у РВРС/ і звинуватив голову Московської райради у тому, що у минулому він був засуджений за згвалтування. Ця брехня, звичайно, викликала обурення депутатів, але з боку Президії, теж звичайно, ніяких зауважень не надійшло /нагадаємо, що тільки в одній Московській райраді переміг демократичний блок/. Нагадаємо також /"Толос" № 5, 1990/, що понад 10 років тому КДБ сфабрикував справу про згвалтування проти одного з правозахисників, який зараз є членом Київради. Шанувальники та послідовники сумнозвісного Федорчука, як бачимо, тягнуть у сучасність старі гебістські методи.

Однак досяг дивно, коли до цього вдалися члени Верховної Ради республіки, надіславши анонімну записку Народному депутату Д. Павличкові із звинуваченням депутата В. Чорновола у цьому ж. Проте ім'я іншого брехуна тепер стає відомим.

Глибоке вивчення філософії щодо марності усього світського, дозволило вченому агроному депутату ВР М. Дідику, голові Вінницького облвиконкому, довести цукровий Клондайк Європи до того, що норми продажу цукру на Вінничині менші, ніж у Москві, на цілий кілограм. Але відповідати йому доведеться не за це, а по ст. 125 ч. 1 Кримінального кодексу УРСР за наклеп на Радянську, вперше обрану на законній підставі, народну владу на Львівщині. Суть справи видна з такої заяви.

До Президії сесії
Верховної Ради УРСР

24.05.1990 року в газеті "Подільська зоря", органу Вінницького РК КПУ, з'явилася замітка "Суперечки - не робота /повідомляє по телефону народний депутат УРСР М. А. Дідик/", в якій цей депутат, що є головою Вінницького облвиконкому, зокрема, пише: "Слід сказати і ще про мітингівання біля будинку Верховної Ради. До Києва приїхали юнці з Івано-Франківська, Львова, інших західних областей республіки з прапорами, гаслами, поводять себе ганебно, з викликом, їм за це виплачуються гроші. Звідки беруться вони? Приміром у Львові, за закликом обласної Ради народних депутатів, котру очолює Чорновол, було оголошено збір коштів на ці заходи".

Якщо депутат М. Дідик протягом трьох днів не подасть доказів правдивості своїх слів /про залик обласної Ради збирати кошти для поїздки в Київ/ або публічно, з трибуни сесії і у згаданій газетці, не вибачиться перед Львівською обласною радою і мною особисто, я ще у ході цієї сесії звернуся до суду і поставлю питання про позбавлення наклепника депутатського імунітету, а також надам справі найширшої гласності.

Вячеслав ЧОРНОВІЛ,
народний депутат УРСР

Читацька думка

БЕСАРАБСЬКИЙ РИНОК І ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ

На Бесарабському ринку Києва ціни на основні продукти після виступу Рижкова не змінилися. У державних магазинах ціни на полуницю і черешню зросли удвічі.

На наших очах відбувається черговий /який за ліком?/ обман населення. Під виглядом введення ринкових відносин відбувається тотальне підвищення цін. Звичайно, незбалансованість великої грошової маси і товарів, попиту і пропозиції треба усунути. Та замість скорочення гігантських державних витрат і звернення до валютних запасів, щоб засипати ринок товарами, було обрано інший шлях /як і завжди раніше/. Народ просто грабують, відбираючи раніше сплачені гроші, перетворюючи людей на безплатно працюючих рабів. Усе це супроводжується традиційною компанією розпалювання про ринкові відносини. Отже, у наявності і побічна мета - їх дискредитація. Ми бачимо: існуючий лад ще раз продемонстрував свою цілковиту неспроможність змінюватися, залишаючи ідеологію придушення, пограбування народу і суцільної брехні. Чи може хтось вказати гіршу систему державних і громадських відносин?

Треба сказати відверто, що такий розвиток подій є наслідком перемоги КПРС на виборах. Виборці покивають нині плідні власних лінощів, безглуздість, повіривши казкам про екстремістів і сподіваючись, що тепер уже комуністи поводитимуться гідно. У даній ситуації найважливішим першочерговим завданням альтернативних політичних сил є розробка економічної програми, у якій буде представлено шлях переходу на рейки економіки цивілізованого світу.

Існують два принципово різні шляхи. Перший: ринок плюс регулювання. Другий - регулювання плюс ринок. І слід чітко усвідомити, що ці дві формули на відміну від законів арифметики означають зовсім різні речі. У першому випадку ми маємо свободу економічної ініціативи, конкуренцію і пряму зацікавленість у результатах своєї праці. Кожна людина, підприємство, регіон і т.п. стає суб'єктом економічних відносин, господарем свого діла, рук, мозку тощо. Оце все і забезпечує нечувану продуктивність праці.

З іншого боку держава регулює економічні відносини, перешкоджаючи монополізації з наступним диктатом виробника, податковою та інвестиційною політикою, стимулюючи розвиток необхідних галузей народного господарства. Крім того, система соціального забезпечення гарантує збереження достойного життєвого рівня членам суспільства, які опинилися за межею бідності.

Другий шлях означає, що у виробника з самого початку відбирають практично все /аби лишень не здох з голоду/, обіцяючи забезпечити його усім необхідним централізовано, згори. А це дійсно виконає мудрий і благо-

родний розподілвач - соціалістична держава. І усі будуть щасливими. Хоча подекуди будуть і недосконалість, а тому їх слід підправити ринком, у тому числі і Бесарабським, особистими економічними відносинами між громадянами тощо. Не вийшло.

Абсолютна влада партійно-державного розподілвача, пов'язаного з практичною системою розподілу, - прокляття нашого життя.

А вся "віра" у гуманний соціалізм означає віру у можливість існування цього "благородного і мудрого", хоч під контролем Рад, громадськості, преси, хоч і чорта лисого. Не вийде. Невже ми тепер уже насамоті знову дозволимо перед усім світом ставити на собі досліди, керовані підлотою, являючи собою суспільство дурнів?

Скільки не посилюй регулювання у першому випадку, скільки не збільшуй ринок у другому - обидві ці моделі не перейдуть одна у другу.

Тому програма політичної партії, яка справді буде альтернативною КПРС /чи КПУ - хрін від редьки не солодший/, має досить чітко заявити: ідемо першим шляхом, і це буде серйозна заявка на справжнє лідерство.

А поки плодяться політичні платформи, які неявно мають на увазі принципи розподілу, чи то з посиленням на світову соціалістичну демократію, чи з казочками про "український хліборобський соціалізм", чи то блукаючи поміж термінами типу "планово-ринковий".

То коли ж ми виростемо з коротких штанців?

В. ПЕТРОВСЬКИЙ.

ВІД РЕДАКЦІЇ. На нашу думку, чим менший дисбаланс грошової маси і наявності товарів на прилавках, тим "гладкіше" можна буде здійснити перехід до ринкових відносин. Однак у виступах керівників країни мовиться лише про один шлях щодо цього - звертання кишень народу. Про всі інші можливості вони мовчать, ніби їх зовсім не існує. Головне тут - як стимулювати зростання виробництва товарів.

То що ж далі? На наш погляд, ринкові відносини "завтра" стануть фікцією з таких причин:

1. Настрій у суспільстві, що усвідомило: вади системи усуваються за його рахунок, - буде цілковита недовіра до влади.

2. Саме ринкові відносини відкладаються на 93-95 роки. Знаття б, що буде наступного року!

3. Виробників, що ледь народилися, уже очікує задушлива податкова система і армія фінансових інспекторів.

Сумно. Як і завжди раніше, обрано найгірший шлях. То чи спробуємо щось-таки зробити на Україні?

Наше минуле

П Л А Т Ф О Р М А
"СОЮЗ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ"

В номері 7/18/ ми обіцяли по-знайомити вас з політичною програмою тих сил, що в 20-х роках поклали новий напрям національно-визвольним змаганням України. До програми ми додаємо уривки з праці відомого німецького економіста д-р. Ернста фон Ріхтера "Значення України для світової економіки". На її висновки спиралися економічно-господарська програма СВУ.

З огляду на те, що матеріали з політичної історії України до 1922 року будуть найближчим часом широко опубліковані в офіційній періодиці, /зокрема, "Наука і суспільство" з № 5 почало публікацію найбільш відомої енциклопедичної праці з Винниченка "Відродження нації"/, ми в своїх наступних номерах будемо знайомити вас з розвитком української політичної думки після завершення громадянської війни.

Ред.

НАША
П Л А Т Ф О Р М А *

Українські землі по обидва боки австро-російського кордону є не тільки одним з головних теренів сучасної європейської війни, а також однією з причин і предметом війни.

Українці добре розуміють, що у війні сій ходить головню о їх долю, ходить о те, чи в результаті війни український Піємонт в Австрії буде знищений, чи українське національне життя розпові також по той бік Збруча, аж за Дніпро і над Чорне море, і тому не можуть зоставатися німими свідками теперішніх подій, а голосно і рішучо підносять свої неоспоримі права на національну самостійність.

Об'єктивна історична конечність вимагає, аби між західною Європою і Москвіщиною повстала самостійна українська держава. Потрібно се для досягнення і утривалення європейської рівноваги, се се в інтересі народів австро-угорської держави, а передовсім в інтересі німецького народу в обох цісарствах, а для українського народу булоб се здійсненням вікових його мрій і зусиль.

В зрозумінню сеї історичної конечности російські Українці покликали до життя центральну загально-національну організацію, яка взяла на себе репрезентацію під теперішню хвилю національно-політичних і соціально-економіч-

них інтересів українського народу в Росії Організацією сею в Союз визволення України.

В Союзі, репрезентовані всі ті політичні напрями, що стоять на становили державної самостійности українського народу, а реалізації своїх національно-політичних і економічних стремлінь в даний момент звязують з розвитком Росії у війні.

Національно-політичною платформою Союзу є державна самостійність України.

Формою правління самостійної української держави має бути конституційна монархія, з демократичним внутрішнім устроєм політичним, однапалатною системою законодавства, громадянськими, язиковими і релігійними свободами для всіх національностей і віроісповідань, з самостійною українською церквою.

На випадок прилучення до Австрії більшої чи меншої українськоросійської території буде Союз обстоювати за створенням з усіх земель, заселених українським народом в Австрії, осібног автономного краю.

Одночасно зі збудованням самостійної української держави має бути переведена радикальна аграрна реформа на користь селянства. Є се основний економічний постулат Союзу визволення України.

Практичною своєю задачею ставити Союз визволення України:

1. Організацію українських суспільних сил для переведення в життя постулатів Союзу.

2. Переведення національної громадсько-політичної організації українськоросійських земель, о скільки вони будуть окуповані у війні з Росією.

3. Приготовання скликання українського національного конгресу, якийби заняв становище про форму правно-державної організації відібраних від Росії в наслідок війни, чи на основі рішення міжнародної конференції українських земель, про внутрішній політичний устрій, аграрну справу і пр.

4. Виступи в обороні інтересів українського народу і його національно-державних змагань перед правительством воюючих держав і перед міжнародними конференціями.

5. Популяризацію української справи в Європі через видавництво публікацій, кореспонденцій і пр.

Союз визволення України в своїй діяльності стоїть в контакті з австрійськими Українцями.

Вірачі в остаточну побіду австро-угорської і німецької армій і в розвиток Росії, вірачі українці і в те, що на руїнах російської імперії, сеї тюрми народів встане

Вільна Самостійна Україна.

За "Союз визволення України".
Д.Донцов. В.Дорошенко. М.Меленевський. О.Скоропис-Юлтуховський. М.Залізняка. А.Жук.

25 серпня 1914.

ЗНАЧІННЯ УКРАЇНИ
ДЛЯ
СВІТОВОЇ ЕКОНОМІЇ

Коротко перед вибухом війни писала одна з націоналістичних російських часописей: "Український рух небезпечніший для Росії ніж усі наші націоналістичні рухи разом. Ми обов'язані берегти одності й неподільності російського народу й держави. Однак сій нашої державній питаделі загрожують садинок і тільки український рух і тому є він найбільшою національною державною небезпечкою" /"Кієвлянин" у лютім 1914 р./.

Багаті окарби землі в звязи з добрим підсонням і плодovitістю землі роблять Україну не тільки безперечно найважливішою складовою частиною російської держави, але й одним із найбагатших країв на землі загалом. Відповідно до плодovitости землі та доброті підсоння в сій великій країні творить хліборобство головний рід поживи. Селянин се найважливіший складник, 86 % населення селяне. По містах живе в цілості тільки 10 % населення. Сей український селянин стоїть на незвичайно низькій ступні просвіти, він по найбільшій частині неписьменний, наслідок заведення в усіх народніх школах московської мови, незрозумілою для народу. Зовсім природно, що сей низький ступінь просвіти відбивається також у господарстві українського селянина, що успіхи ледви можна досягнути, в кожному разі тільки дуже тяжко й поволі, а саме управа рілля та плекання худоби відбивається так як у предків.

Свою велику плодovitість завдячує Україна крім доброго клімату своєму славному чозоземові, котрий покриває більше ніж 3/4 поверхні. Тільки на півночі й на північній заході знаходяться також менше плодovitі пасмути землі, се головню лісова полоса краю. Управна площа України виносить понад 45.000.000 а, себто понад 32 % управної площі цілої європейської Росії, котра шість разів така велика. Рілля мають 53 % поверхні України - в Європі тільки Франція має більший процент /56 %/. Ціле живнво України виносило в 1910 р. 900600000 пудів, себто 39 % усієї продукції Росії. При тім управа збіжжя займає перше місце, але найбільше значіння має управа пшениці. Тут управляют пшеницю такої доброті, що вона може міряти ся з пшеницею найурожайніших областей Америки. З цілої пшеничної продукції Росії пропадало 60% на Україну, вона є в найправильнішим значінню шпихліром Росії та забезпечує збіжжем не тільки велику частину велетенської держави, але й вивозить у великих масах збіжжя через пристані Чорного моря. Вивіз України вино-

*Вісник Союзу визволення України, Відень, 5 жовтня 1914 р., мова оригіналу.

сять 27 % її продукції, коли вивіз збіжя з цілої Росії вносив тільки 0,7 % її продукції. З величезних мас збіжя яких Росія доставляє іншим державам Європи, походить 9/10 з України. Що за границею споживають як російський пшеничний хліб, походить усе з України. — Також продукція сіна на Україні дуже значна, в 1910 р. виносила 35800000 пудів. Побіч управи збіжя відіграє велику роль управа цукрових буряків, у 1910 р. вироблено там 88 % усієї російської цукрової продукції. На півдні ростуть, залежно від дагидного підсоння, кукурудза й виноград у великих масах і знаменитої якості.

походить з України. Величезні маси найліпшого торфу лежать у лісистих і болотистих областях північно-західної України. Ці числа показують виразно й цікаво, в якій великій мірі зданій промисл решти Росії на Українське замізо й українське вугілля та як подіання сеї країни є конечном передумовою розвитку, що більше, загалом існування російського промислу.

Що торкається самого промислу України, він далеко ще не так розвинений, як можна б припускати серед сих сприятливих відносин. Причиною того без сумніву політика російського правительства, котре багатство землі країни зро-

морі представляють щодо числа 42, щодо тон 52 % російської торговельної флотії загалом. Немає крає в Європі, котрий лучив би навіть тільки приблизно так само такі корисні умови продукції й такі визначні можливості використання, передовсім щодо вивозу його продуктів через море. Тому для російського торговельного балансу має Україна рішачче значіння, а ваги українських пристаней на Чорнім морі з російського становища не можна досить оцінити. Перше місце між нами займає Одеса, до пристані котрої в 1911 р. 3269 кораблів приплили, а 3273 виплили. Далі йдуть Таганрог з 1435 кораблями, що приплили та виплили, й Миколаїв з 1411 кораблями, котрі приплили, й 1416, що виплили.

Комунікації удектують значно природні великі водні шляхи великих рік Дністра, Дніпра й Дону, сплавних на великих просторах. У кожному разі перешкоджають комунікації у великій ступні пороти на Дніпрі коло Катеринослава, котрі не дають використати сеї водної дороги та пристаней Одеси й Миколаєва в широкім обсязі й котрих і досі не усунуто. Однак комунікація навіть тепер така велика, що кораблі ріки Дніпра рівняються щодо кількості тон торговельної флотії цілої Австро-Угорщини.

Використання та зужиткування багатих скарбів України було б без сумніву ще зовсім інше, коли б залізнична сіть відповідала його передумовам. Але залізниця, які самі в собі недостаточні, по найбільшій часті одностороні. Можна легко зміркувати, до якого зовсім іншого розвитку була б здатна Україна, коли б далекосягла економічна політика поставила собі цілю можливо найбільше видобути величезні багатства України, така економічна політика, що зважала б на її економічне піднесення, а не виходила б з політичної точки погляду зміцнення Московщини, агноблення України.

Надзвичайне значіння України на економічній області є самозрозуміло для Росії вартість, яку не легко перецінити. Се небагато сказано, коли твердиться, що без посідання України Росія перестала б бути великою європейською державою. Без неї з її міліонами людського матеріалу, а її тут коротко представленими багатствами засобів поживи, вугля й руди не стало б Росії умови існування такої великої держави, без можливості зробити корисними для своїх політичних цілей багатства України й повернути їх під економічним оглядом для своїх інших народів була б Росія зруйнована під економічним оглядом. Забрано б їй дороги до Чорного моря, а з тим можливістю вести свою традиційну політику на Балкані, і відіпано б її від Персії й Перського заливу. Тому зрозуміло, коли бачиться в Росії в українському русі, котрий зміряє відірвати від Росії Україну, як говорять "Кієвляни" — найбільшу національну небезпеку, небезпечнішу ніж усі інші націоналістичні рухи, разом узяті.

ВІСТНИК Союзу визволення України

Видання для до отари раш у місця.

Решта історія вноситься 10 К. (4 руб.), пірочка 5 К. (2 руб.), шпарталів 3 К. (120 руб.), 14 Ціна поштового приписування 30 сот. (15 коп.)

Редуктор: комитет.

Редуктор: історія на редакції: Олександр Бачинський. Адреса редакції і адміністрації: Wien, VIII Josefstadt, strasse 79, II. Stiege, Tür 19.

I. р.

Відень, дня 5. жовтня 1914.

Ч. I

Ясно, що серед представлених відносин також плекання худоби має в сім краю велике значіння. Стан худоби України вноситься понад 30 міліонів штук великої худоби, понад 1/3 стану худоби європейської Росії; в ній має в отсих масах уділ: 23 % рогатої худоби; 28 % коней, 33 % свиней, 20 % овець, 50 % дрібної худоби та дробу.

Побіч сих хліборобських продуктів у великій масі й найкращій якості відіграє немалу роль в сім благословеннім краю багатство мінералів, а промислове значіння України щораз більше зростає в останніх десятиліттях. Передовсім має тут значіння край задля свого великого багатства вугля й руди, крім того має значіння й видобування соля. Далі тільки на Україні на цілу Росію добувається живе срібло, з важного мангану продукуює вона 19,5 міліонів пудів, себто 32 % цілої російської, а коло 1/6 світової продукції. На Україні знаходяться найбагатші поклади заліза в Росії. Ціла російська продукція заліза виносила в 1912 р. 500 міліонів пудів, а того припало на саму Україну 352 міліонів пудів, рівно 70 %. Крім залізної руди має Україна, як сказано, вугілля у великих кількостях. Хоч вугляні поля донецької високорівні це одиниці вугляні області, все таки займають 23000 кв. км і є безперечно найзначнішими копалинами вугля в цілій Росії. Каміного та брудного вугля, антрациту й інших мінеральних матеріалів на півдні видобуто там у 1913 р. понад 1,5 міліарда пудів, себто понад 75 % цілої продукції російської держави в Європі й Азії. Видобуто тут вугілля напасті майже одинокі в цілій Росії для виробу коксу, найменше 99 % російської продукції коксу

було по можності корисним не для неї самої, але для великих областей властивої Росії, головню центральної Росії. Так знаходиться український промисл ще в початках свого розвитку, хоч і робив він в останніх часах щораз більші та швидші поступи. В кожному разі головню південь України обіймає стати найважливішою промисловою областю цілої Росії. На переді стоїть металевий промисл. Великі фабрики залізних товарів повстали в Катеринославі, Одесі, Александровську, Миколаєві й інших містах. Понад 110 міліонів пудів сирового заліза добуто в 1907 р., себто 64 % цілої російської продукції, а 86 міліонів пудів стали /53 %. Також фабрики цукру, парові млини, фабрики олії, горілки, фабрики машин і парові пили, останні головню вздовж Дніпра, знаходяться в щораз більшій числі. 1906 р. раховано 180000 фабричних робітників. Серед сьогоднішніх обставин цікаво, що при видобуванні й переробованні багатих скарбів України дуже сильно заангажований бельгійський капітал. Бельгієць Ляувік /Lauwick/ писав: "Заледню перед 20 роками вроджена дитина степу розмахується на сильно підкопаних на загибель засуджених старих батьків /московську область, Урал, Польщу/. Продукція вугля в донецьким басейні переходить завдяки розвиткові залізного промислу й чужого капіталу все, що можна було досі спостерегти в Європі в сім напрямі".

Ясно, як на долоні, яке значіння має для торгівлі положення України над Чорним морем і на порозі Азії.

Пристані мають тут без порівняння більше значіння ніж наприклад російські надбалтійські пристані. З цілого російського вивозу йде 70 % щодо тугару й 65 % щодо вартості через пристані Чорного моря, а російські кораблі на сім

ДО РЕДАКЦІЇ ГАЗЕТИ "ГОЛОС"

Ви, мабуть, звернули увагу, що під час роботи Сесії я двічі намагався подати запит Прокуророві України т.Потебенькові. Однак, розповісти про суть справи мені не дали.

Тому й прошу Вашу газету опублікувати матеріали, передані мені народним депутатом СРСР В.А.Череповичем.

Володимир ШОВКОШИТНИЙ
Народний депутат УРСР.

ТЕЛЕГРАМИ НА СЕСІЮ

УРЯДОВА КІЇВ 19 ПРЕЗИДІЇ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УРСР—
СЛІДЧОЮ ГРУПОЮ МВС УРСР В ХЕРСОНІ РОЗСЛІДУЄТЬСЯ КРИМІНАЛЬНА СПРАВА ПРО ВИМАГАТЕЛЬСТВО— ДІЯМИ ПРОКУРОРА РЕСПУБЛІКИ РОЗСЛІДУВАННЯ РОЗВАЛЯЄТЬСЯ— ПРОШУ СТВОРИТИ КОМПЕТЕНТНУ ДЕПУТАТСЬКУ КОМІСІЮ МАТЕРІАЛИ ЗНАХОДЯТЬСЯ ДЕПУТАТА УРСР ШОВКОШИТНОГО ВОЛОДИМИРА ФЕДОРОВИЧА— НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ СРСР ЧЕРЕПОВИЧ ВОЛОДИМИР—

22 ТРАВНЯ 90

МОСКВА КРЕМЛЬ ПРЕЗИДЕНТУ ГОРБАЧОВУ—

ТЕРИТОРІЇ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ ПРОТЯГОМ ОСТАННІХ ДЕСЯТИ РОКІВ СТАЛОСЯ РЯД НАЙТЯЖЧИХ ЗЛОЧИНІВ— ВБИВСТВ КРАДІЖОК СОБЛАСНОСТІ В ОСОБЛИВО ВЕЛИКИХ РОЗМІРАХ— ПОРУШЕНІ ПО ЦИХ ФАКТАХ КРИМІНАЛЬНІ СПРАВИ ВНАСЛІДОК ВТРУЧАННЯ ПРОКУРОРА РЕСПУБЛІКИ ПОТЕБЕНЬКО НЕ БУЛО ЗАКОННО ВИРІШЕНО—

УЧОРА БЕЗ ВІДОМУ СЛІДЧОЇ ГРУПИ ЗА ВКАЗІВКОЮ ПОТЕБЕНЬКО ЗВІЛЬНЕНО РУССАЛОВА ЗВИНУВАЧУВАННОГО У СПРАВІ ПРО ВИМАГАТЕЛЬСТВО—

ПРОШУ ВАШОГО ТЕРМІНОВОГО ВТРУЧАННЯ СТВОРЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОЇ КОМІСІЇ РОЗСЛІДУВАННЯ ФАКТІВ—

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ СРСР ЧЕРЕПОВИЧ

Суть справи видно з подальшого матеріалу.

22 червня 1989 року до УВС Херсонської області звернувся житель міста Ульяновська, голова кооперативу "Умелец" М.М.Біккер. Він просив притягнути до кримінальної відповідальності мешканців Херсона Медведського, Годзелиха та Руссалова В.А., які вимагали у нього 45 тисяч карбованців, забрали особистий автомобіль ГАЗ-24 "Волга". При цьому до нього застосували методи психічного, фізичного насильства.

УВС направило цю заяву у слідчу групу МВС УРСР, яка на той час була у Херсоні. В ході перевірки заяви Біккера М.М. факт злириництва був підтверджений, у названих осіб вилучено машину Біккера, документи до неї /техпаспорт, довіреність, розписки тощо/.

24 червня за фактом злочину було порушено кримінальну справу № 08415-89 по ст. 144 ч. КК УРСР.

Під час розслідування встановлено, що Медведський, Годзелих, Руссалов, особливо останній, неодноразово вчиняли злочини, за фактами яких органами міліції порушувались кримінальні справи, але, як правило, припинялися са-

мою ж міліцією або у стінах прокуратури м. Херсона.

Тепер можна однозначно сказати, що саме безкарність Руссалова сприяла вчиненню ним нових злочинів.

Однак, чому усе це стало можливим?

Знайти відповідь не важко. Чи може та сама прокуратура здійснювати справді об'єктивний, згідно з законом, нагляд у справі Руссалова, коли в ній виявив особисту зацікавленість сам прокурор республіки М.Потебенько, який прагне за будь-яку ціну врятувати його від кримінальної відповідальності, як це вже неодноразово робилося раніше?

Заявляти про це — дуже відповідально, тому будемо послідовними у своїх аргументах. Коли перед слідчою групою постало питання про необхідність арешту Руссалова та його співучасників, місцева міліція заявила, що зв'язки Руссалова їм відомі, а місцева прокуратура не дасть санкції на його арешт. Перш ніж арештувати Руссалова, було взято Медведського та Годзелиха. Прокурор херсонської області Семенов та його заступник Вернидуб санкції на арешт Руссалова не дали. При цьому Вернидуб заявив слідчим, що він за нього /Руссалова/ вже мав догану, тому... і, на жаль...

Довелось випустити Руссалова. Тим часом з архіву надійшли справи щодо Руссалова, які було припинено.

1984 рік. Перестрілка між двома злочинними групами на вулиці Херсона, під час якої було, на щастя, легко поранено дробом кількох перехожих, що виїхали з тролейбусу.

З допомогою прокуратури Руссалов ліквідував своїх противників — Бабенка, Старинка, Петренка, засуджених по ст. 206, ч. 3 та 222, ч. 1 КК УРСР до різних строків позбавлення волі.

Сам же Руссалов В.А. не був заарештований, що дозволило йому на пірвоку сховатися від слідства. Відтак одержав від заступника начальника "Укррибвода" С.Т. Артюшенка відміну характеристики. Справа щодо нього по ст. 206, ч. 2 КК УРСР була припинена по ст. 8 УПК УРСР і передана на товариський суд в "Укррибвод", до того ж таки Артюшенка.

1987 рік. Друга справа: злісне хуліганство у ресторані "Київ" /Херсон/. Прокуратура Комсомольського району Херсона припинила її за недоказовістю, хоча факт хуліганства підтвердили понад 30 чоловік.

17 липня 1989 р. До прокуратури республіки направлено клопотання за підписом міністра внутрішніх справ УРСР Г.В.Бердова з проханням відмінити раніше ухвалені по цих справах рішення як незаконні з тим, щоб їх розслідувати. По ресторану "Київ" рішення було відмінено, досліджувано і направлено в суд. Другу справу прокуратура республіки залишила без реагування.

Обидві справи, наскільки це відомо МВС, розглядав М.Потебенько.

З секретних сейфів

Витяг з інструкції прокурора УРСР т.ПОТЕБЕНЬКА від 10.04.90 № 6-425-90.

"Для всех работников, назначаемых на должности горрайпрокуроров обязательно согласование с партийными органами на местах в тех районах, куда они будут назначаться. Партийная характеристика на прокуроров, представляемых к назначению на второй конституционный срок полномочий, утверждается на бюро соответствующего РК или ГК Компартии Украины".

11 серпня 1989 р. прокурор Суворівського району м.Херсона Мило дав санкцію на арешт Руссалова і другого ж дня пошкодував, про що й зателефонував заступнику по оперативній роботі РВВС Морозову. За час розслідування було виявлено раніше невідомі слідству факти вчинення Руссаловим аналогічних злочинів — злириництва, вчиненого разом з Медведським і Годзелихом.

Нараз посилався потік скарг на слідчих у різні інстанції, у тому числі до Верховної Ради СРСР. Їх перевіряли прокуратури області, міста, району. Наскільки відомо, відповіді прокуратури були короткі: притягнуто до відповідальності обгрунтовано, ..., претензій до слідства немає.

ЇХНІ ЗВИЧАЇ

5-67-19
Т.Чечуров!
Завтра утрем поезжай на базу и возьми для Вовки одну дубленку, которую мне привозил директор. Реши обязательно, так нужно. Постарайся решить на четверг что нужно. Я в Кieve.
Артюшенко

5-67-19

Т.Чечуров!

Завтра утром поезжай на базу и возьми для Вовки одну дубленку, которую мне привозил директор. Реши обязательно, так нужно. Постарайся решить на четверг что нужно. Я в Кieve.
Артюшенко

Однак розслідувати справу ставало усе важче. Свідки відмовлялись давати показання, побоючись помсти, не з'являлися на виклики, а то й просто ховались. Був випадок, коли працівники міліції, здійснюючи привід свідка, знайшли його у шафі. Незабаром

ВИСТУП НАРОДНОГО ДЕПУТАТА УРСР
С.ХМАРИ

що не був виголошений 24.05.90
через агресивну більшість парт-
апаратників

Ми витратили надзвичайно багато часу і зусиль, щоб домогтися звіту голови уряду УРСР В.Масола про політичне, соціально-економічне та екологічне становище республіки. Але головному ми все ж таки не добилися, — бо прем'єр не заторкнув складного політичного становища. Звіт складався з набору закамуфльованих цифр та декларативних гасел. До того ж, доповідач намагався применшити глибину катастрофічної всесторонньої кризи, не вказав на справжні її причини. Промова була витримана в традиційних зразках застійних часів, без нового концептуального підходу до вирішення найважливіших проблем, на що вже вказували виступачі в обговоренні мандатних народних депутатів.

Я хотів би зупинитися на тих моментах, яких не заторкнули виступачі.

Ми багато говоримо про суверенітет, бажання будувати правову державу.

Без забезпечення прав особистості не можна будувати справедливе суспільство. Без свободи не буде справжніх ринкових стосунків. Все залишиться на рівні добрих побажань, не більше.

Практика показує, що ті, хто повинен оберігати права громадян, систематично і організовано раз по раз порушують їх. І здійснюють ці масові правопорушення працівники МВС, КДБ, прокуратура.

Ще й досі не звільнений довголітній політв'язень Богдан Климчук, а вже появились нові політв'язні: Микола Бердник і Андрій Духовніков.

Цих двох молодих хлопців заарештовано за те, що вони несли і намагалися покласти до пам'ятника Ленінова 22 квітня вінок з колочного дроту. Їх цинічно звинувачують у злісному хуліганстві і зневазі Леніна. З яких то пір покладання вінка кваліфікується як злочин? Понад 70 років до Леніна носили лише вінки з троянд. Але чи заслуговує троянди той, хто створив найстрашнішу систему людинознищення. Шлях, який він започаткував, вкритий десятками мільйонів жертв і привів нас над прірву. Саме Ленін створив найбільше зло XX ст. — комуністичну систему. Особливі злочини вчинив він супроти України. Ленін віроломно порушив мирний договір з УНР, шляхом військової інтервенції повалив законний уряд України, анексував нашу Батьківщину, і, запровадивши кривавий чекістський терор, нав'язав українському народу облізницький так званий союзний договір 1922 р., внаслідок якого Україна досі задихається у жаб'ячому колоніальному ярмі. Якщо ми сьогодні не дамо правдивої оцінки Ленінові і його політиці, то суверенітет України надалі залишатиметься фікцією, і ми не зможемо позбавитися тоталітаризму.

/Закінчення на 8-й стор./

до прокуратури області надійшов з "Комсомольской правды" лист якогось Сидоренка /вих.131347/ від 9.08.89, у якому йшлося про всі головні злочини, скоєні Руссаловим, написано про труднощі, з якими стикається слідча група, наприкінці автор зробив висновок, що злочинця прикривав Потебенько, колишній прокурор Херсонської області, та завідувачий адмінвідділом обкому партії Попов.

Вимагалось відповіді. Лист перевіряв співробітник обласної прокуратури Лавський. Що саме відповіли газеті — мені невідомо.

У цей же час з ініціативи Прокуратури Союзу було відмінено ще одну кримінальну справу щодо Руссалова. З неї видно, що Руссалов, Медведський, Голзельх 18 — 22 березня 1989 р. вчинили два злочини-здірництва стосовно громадян Вергуна і Леонова, передбачені ст. 144 ч. 2 КК УРСР. Але цю справу, так само, як і попередню, було раніш припинено. У ході розслідування факти вчинених злочинів підтвердилися. 24 вересня справу направили прокуророві Суворівського району Мядо для затвердження звинувачувального висновку і направлення її у суд. Інкримінувалось здірництво грошових коштів на загальну суму понад 80 тисяч крб.

Та після від'їзду групи навколо справи в суді виникли суперечки. Стало ясно, що кримінально-правові відносини намагаються перевести у площину цивільно-правових. У бесіді голова Суворівського райнарсуду Е.Болдирев сказав, що на нього "тиснуть", але хто саме, не уточнив.

Судовий процес тривав довго і важко. Свідки і потерпілі, як правило, не з'являлись, а ті, що приходили на суд, повністю змінювали свої показання, усе звинувачували на слідство, мовляв, їх примушували... Усі, окрім дільничного інспектора Мамедова, відмовились від показань, що їх дали на попередньому слідстві.

Однак суд ухвалив вирок, згідно з яким кожному визначено по 3 роки позбавлення волі по ст. 144, ч. 2 та 206, ч. 2 КК УРСР.

Це було 8.12.89 р., а 15.12.89 усе, ніби по команді, різко змінилося.

Прокурор району Мядо, який затверджував звинувачувальний висновок, а оскільки затвердив, то мав його підтримувати до кінця, бо інакше, який же це нагляд, дав вказівку своєму помічникові Єпішкіну, який підтримував звинувачення в суді, аби він написав касаційний проєкт на вирок суду. Його було написано 15.12.89 р. Прокурор пропонував облсуду відмінити вирок райнарсуду і справу припинити. Цікаво, що саме того ж дня написали свої скарги до суду звинувачувачі та їх адвокати.

Не стояв осторонь і прокурор області. До облсуду він направив доповідання до протесту прокурора району, яким намагався "виколупати" останнього свідка, що давав правдиві показання, — дільничного Мамедова, — посіяти недовіру до нього.

Ми, звичайно, здогадувались, що слідству буде чинитися проти-

дія, але такої дружної, та ще й організованої прокуратури, — не сподівались.

Нині я став реалістом і роблю висновок: іншого нічого було й чекати, адже виконувалось прохання, а чи наказ Потебенька.

16.01.90 р. обласний суд відмінив ухвалу райнарсуду щодо здірництва, пом'якшивши вирок по часті визначення покарання Руссалову замість ст. 206, ч. 2 КК УРСР, застосувавши ст. 25-1 КК УРСР, а справу повернув на дослідження.

Потім за ініціативою МВС УРСР заступник прокурора республіки вніс протест до Верховного Суду УРСР з пропозицією відмінити рішення районного та обласного судів, залишивши незмінним його по часті ст. 206, ч. 2 КК УРСР щодо Руссалова.

Переконалий: коли б не передвиробна компанія і Потебенько не бажав тиснути на Верховній Раді УРСР, протест до Верховного Суду не дійшов би. Перебуваючи у Миколаєві, Потебенько й тут виявив інтерес до цієї справи. До МВС посилались телефонні дзвінки з прокуратури республіки: шукали справу, вимагали подати її — і край. Отже, стало зрозуміло, що у Прокуратурі знають рішення Верховного Суду УРСР. З цього моменту почався другий етап боротьби за звільнення Руссалова.

Спецчастину СІЗО УВС Херсонської області атакували працівники прокуратури, вимагачи звільнити Руссалова. Треба віддати належне співробітникам спецчастин, котрі, не зважаючи ні на що, не порушили закон і вимоги не задовольнили. У цей же час сталася інша подія в Херсоні: голова райнарсуду Болдирев звільнився з посади і пішов у адвокати.

4 квітня ц.р. створено нову слідчу групу для дослідження справи. Треба було знову вивчати справу, перш ніж стати до виконання вказівок Верховного Суду. Та тут раптом почулась нова команда з прокуратури республіки: Потебенько зажадав справу у Київ, щоб її заслухати. 19.04.90 р. її представили прокуратурі і стали очікувати. 26.04.90 р. покликали до прокуратури зонального слідчого Задорожного. Та лише за тим, аби він забрав справу і дав усну вказівку — звільнити Руссалова. Якихось письмових розпоряджень прокуратура не дала, відмовилась надати і супроводжувачий документ до справи.

Отже, що далі?

ЛИННИК,

старший слідчий СУ МВС УРСР,
капітан міліції.

ВІД РЕДАКЦІЇ. Ми не втручаємось в роботу слідчих органів і прокуратури. Ми лише опублікували матеріали, передані нам двома народними депутатами найвищих рівнів. Тобто, ми виконали свій обов'язок в період гласності, нагадаємо, що кожен народний депутат має право вільного доступу до засобів інформації. Що буде далі?

Матимем достовірну інформацію — сповістимо вас.

/Закінчення. Початок на 7-й стор./

літарної диктатури злочинної КПРС. Поки не счистимося від діявольської брехні, не зможемо будувати справедливе суспільство і не відновимо історичної справедливості. Ленінізм – це останній рятівний пояс для комуністів, які хапаються за нього, щоб виправдати свої претензії на незаконну владу. Комуністичною отрутою злочинний партапарат намагається надалі калічити душі. Пам'ятники великому ідолові зла оскверняють багатостраждальну землю.

Цей мій виступ – не просто ідеологічна суперечка. На наших очах готується блонірска розправа над молодими хлопцями, які публічно продемонстрували правду політичну оцінку Леніна.

Якщо народні депутати не зуміють захистити від розправи за політичні погляди М.Бердника і А.Духовнікова, то хіба вони будуть спроможні будувати правову державу на засадах політичного плюралізму? Сваюло процвітатиме далі, а закони залишатимуться мертвими рядками на папері, а на практиці правоохоронні органи чинитимуть злочини, як це вже траплялося, 12 березня і 1 жовтня у Львові, у вересні в Чернівцях в 1989 р., 13 травня у Полтаві і 20 травня в Дніпропетровську цього року.

Може хтось сподівається на захист законності з боку прокуратури? Варто зазначити, що всі прокурори в УРСР – члени КПРС. То чи ж потрібно дивуватися, що правоохоронні органи не захищають права громадян, а пильно стоять на варті інтересів апарату КПРС.

Але нам, народним депутатам, необхідно покласти край сваволі партії, започаткованій Леніном.

ПОГЛЯД З ЛОЖІ ПРЕСИ

Багатьом, хто спостерігав за сесією, запам'ятався народний депутат з Запоріжжя, випускник Військово-політичної академії ім. В.І.Леніна, підполковник Ізмалков. Офіцер-політпрацівник зумів у найкоротший строк оволодіти електронно-голосувальною технікою. Лець відчувши 1.06 у 17.24, під час вечірнього засідання, натяк на керівку думку незмітного голови І.Плюща, що ось-ось треба голосуванням виконати свій депутатський обов'язок, він тут-таки приготувався до дії – за себе і за того відсутнього праворуч хлопця. І коли б не побачили це згори /а не "нагорі" і не турсонув його за зелений формений рукав депутат зі Львова Ігор Гринів, так і проголосував би підполковник за двох? У депутата Ізмалкова усе-таки виспало сумніння почервоніти і викинути зайву карту.

Г.СПЕКТОР,
спеєктор "Голосу" на
сесії ВР УРСР.

3 ЛИСТА ЛЕНІНА

Строго секретно.

Прохання ні в якому разі копії не знімати, а кожному члену Політбюро /тов. Калініну також/ робити свої помітки на самому документі.

Ленін.

Товаришеві Молотову для членів Політбюро.

...Саме тепер і тільки тепер, коли в голодних місцевостях їдять люди і на дорогах валяються сотні, якщо не тисячі трупів, ми зможемо /і тому повинні/ провести вилучення церковних коштовностей з самою шаленою і нешаленою енергією і не зупиняючись перед придуманням якого завгодно опору.

Всі міркування вказують на те, що пізніше зробити нам цього не вдасться, бо ніякий інший момент, окрім відчайдушного голоду, не дасть нам такого настрою широких селянських мас, який би або забезпечував нам співчуття цих мас, або, принаймні, забезпечив би нам нейтралізування цих мас у тому розумінні, що перемога в боротьбі з вилученням коштовностей залишиться безумовно і повністю на нашому боці.

Тому я приходу до безумовного висновку, що ми повинні саме тепер дати самий рішучий і нешадливий бій чорносотенному духовенству і придушити його опір з такою жорстокістю, щоб вони не забули цього на протязі декількох десятиліть. Саму кампанію проведення цього плану я уявляю собі таким чином:

Офіційно виступити з якими б то не було заходами повинен тільки тов. Калінін, – ніколи і ні в якому разі не повинен виступати ні в пресі, ні іншим чином перед публікою тов. Троцький.

Надіслана вже від імені Політбюро телеграма про тимчасове припинення вилучень не повинна бути відмінена. Вона нам вигідна, бо посіє у супротивника уявлення, ніби ми вагаємось, ніби йому вдалось нас залякати /про цю секретну телеграму, саме тому, що вона секретна, супротивник, звичайно, скоро дізнається/.

В Шуру послати одного із самих енергійних, тямущих і розпорядливих членів ВЦВК або інших представників центральної влади /краще одного, ніж декількох/, причому дати йому словесну інструкцію через одного із членів Політбюро. Ця інструкція повинна зводитися до того, щоб він у Шуї заарештував якомога більше, не менше, ніж декілька десятків представників місцевого духовенства, місцевого міщанства і місцевої буржуазії за підозрою в безпосередній чи посередній участі в справі насильницького опору декрету ВЦВК про вилучення церковних коштовностей. Зразу по закінченні цієї роботи він повинен приїхати в Москву і особисто зробити допо-

відь на повному зібранні Політбюро або перед двома уповноваженими на це членами Політбюро. На підставі цієї доповіді Політбюро дасть детальну директиву судовій владі, теж усну, щоб процес проти шуйських заколотників, які чинять опір допомозі голодуючим, був проведений з максимальною швидкістю і закінчився не інакше як розстрілом дуже великої кількості самих впливових і небезпечних чорносотенців м.Шуї, а по можливості, також і не тільки цього міста, а й Москви і декількох інших духовних центрів.

Чим більшу кількість представників реакційного духовенства і реакційної буржуазії вдасться нам з цього приводу розстріляти, тим краще.

Для нагляду за найшвидшим і найуспішнішим проведенням цих заходів призначити тут же на з'їзді, тобто на секретній його нараді, спеціальну комісію з обов'язковою участю т.Троцького і т.Калініна без будь-якої публікації про цю комісію з тим, щоб підпорядкування їй всіх операцій було забезпечене і проводилось не від імені комісії, а в загальнонарядському і загальнопартійному порядку...

Ленін.

19.ІІ.22.

"Известия ЦК КПСС", 1990, № 4,
с. 190 – 193.

Переклав Л.К.БОСАК.

ТАТУ КАРЛО!
Кооптуй мене
до ЦК

V.C. 90p.

ГОЛОС
інформаційний бюлетень
Пожертвування у фонд
редколегії у розмірі
не менше 50 коп.

Наша адреса:
252142, Київ-142, а/с 786/2
Друкарня: ЛПУ № 695

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:
С.Конєв, В.Черняк, В.Яворівський
/головний редактор/, О.Коваленко,
В.Солопенко /відповідальний секретар/.